

RZEMIEŚLNIK POMORSKI

TYGODNIK GOSPODARCZY

Wszystkim Czytelnikom i Sympatykom „Rzemieślnika Pomorskiego“ oraz Ich Rodzinom składamy serdeczne życzenia zdrowych i wesółych świąt

BOŻEGO NARODZENIA

Pomorska Izba Rzemieślnicza
w Bydgoszczy

Okręgowy Zw. Cechów
w Bydgoszczy

Redakcja i Administracja
„Rzemieślnika Pomorskiego“

Kongres Zjednoczeniowy

Dzień 15 grudnia 1948 r. — święto zjednoczenia partii robotniczych w Polsce jest doniosłą datą w historii narodu polskiego. W tym dniu położono kres półwiekowemu rozdarciu polskiej klasy robotniczej i osiągnięto zwycięstwo całego świata pracy.

Akt zjednoczenia spełnił oczekiwania i tęsknotę wielu pokoleń, odnosząc wspaniały triumf nad siłami wstecznymi i reakcją. Zjednoczenie ukazuje nam nowy okres rozwoju demokracji ludowej i socjalizmu i nowe perspektywy rozbudowy sektora uspołecznionego. Dlatego ma ono również niezwykle znaczenie dla rzemiosła — dla jego rozwoju i formy.

Nie ma wątpliwości, że rzemiosło polskie potrafi należycie ocenić wskazania Kongresu. Rzemieślnik polski — najbliższy sojusznik robotnika i chłopca będzie pracował jeszcze żarliwiej i z największym zapalem i poświęceniem dla dobra Polski Ludowej, zacieśniając sojusz z klasą robotniczą i widząc w fakcie zjednoczenia obu partii perspektywę dalszej odbudowy i rozbudowy życia gospodarczego naszego kraju.

Dzień Zjednoczenia zbiega się z zamknięciem pierwszego okresu odbudowy Polski.

Podniesiono z ruin zniszczony kraj, zagospodarowano Ziemię Odzyskaną, przekroczono poziom produkcji przedwojennej, osiągnięto ogromne sukcesy w zakresie odbudowy stolicy, wzmożono eksport, zawierając szereg umów z zagranicą.

Oto tylko część wielkich osiągnięć, jakie okazać może naród polski w dniu Kongresu.

Kongres odbywał się w wielkim hollu Politechniki Warszawskiej, której gmach wykończono w błyskawicznym tempie.

O rozmiarach Kongresu świadczą następujące liczby: 1438 miejsc siedzących, na balkonach otaczających salę obrad — 1.500. Zainstalowano 5 bufetów, urząd pocztowo-telegraficzny, 3 rozmównice telefoniczne miejskie i 5 międzymiastowych.

Urządzono pokoje wypoczynkowe dla uczestników Kongresu, gości zagranicznych i oddzielny dla kobiet oraz szatnie na 3.000 osób.

Ponadto zorganizowano wystawę przedstawiającą dzieje ruchu zjednoczeniowego partii robotniczych. W jednej z sal umieszczono projekt Wspólnego Domu.

Na tle białych krużganków sali czerwien sztandarów stworzyła wspaniałą dekorację. Marmurową podłogę sali pokryto pięknym, czerwonym kobiercem na przestrzeni 1.000 m kw.

Kongres poprzedził czyn przedkongresowy, na którego czoło wybiła się inicjatywa i osiągnięcia górników kopalni „Zabrze—Wschód“.

Prezydent RP Bol. Bierut o rzemiośle

W ramach Kongresu Zjednoczeniowego Prezydent RP Bolesław Bierut wygłosił referat, w którym określił tonunek Zjednoczonej Partii do rzemiosła w następujących słowach:

„PARTIA MUSI UMIEĆ ODRÓŻNIC POŻYTECZNA DLA OGÓLU DZIAŁALNOŚĆ DROBNYCH RZEMIEŚLNIKÓW I INDYWIDUALNYCH WŁAŚCICIELI ZAKŁADÓW USŁUGOWYCH — NIE ŻYJĄCYCH Z WYZYSKU, LECZ Z PRACY — OD TYCH, KTÓRE ŻERUJĄ TYLKO NA TRUDNOŚCIACH ŻYCIA GOSPODARCZEGO.

PIERWSZYM PAŃSTWO POWINNO PRZYCHODZIĆ Z POMOCĄ — DZIAŁALNOŚĆ DRUGICH OGRANICZAĆ LUB USUWAĆ.

Podatek dochodowy

Obowiązujący od dnia 1 stycznia 1949 r. **dekret z dnia 25 października 1948 r. o podatku dochodowym** (Dz. U. R. P. nr 52, poz. 414) zawiera szereg ważnych dla rzemiosła przepisów, które poniżej zamieszczamy.

1. Ogólne zasady opodatkowania.

1. Podmiot opodatkowania.

Obowiązkowi podatkowemu podlegają osoby fizyczne, osoby prawne i spadki nieobjęte.

2. Zwolnienia osobowe od podatku.

Od podatku są wolne m. in. osoby prawne, których dochód zgodnie ze statutem jest obracany w całości na cele ogólnej użyteczności.

3. Opodatkowanie łączne i rozdzielne.

Małżonkowie podlegają opodatkowaniu łącznemu od sumy ich dochodów. Wymiaru podatku dokonuje się na imię obojga małżonków.

Przepisu tego nie stosuje się do małżonków, co do których istnieje prawomocne orzeczenie sądowe o rozłączeniu.

Dochody krewnych zstępnych (dzieci, wnuków itp.) dolicza się do dochodów krewnego wstępnego (rodziców, dziadków itp.), jeżeli służy mu prawo pobierania pożytków ze źródeł przychodów tych zstępnych.

Dochody z udziału w spółce jawnej, wspólnej własności, wspólnym posiadaniu lub wspólnym użytkowaniu opodatkowuje się osobno dla każdego uczestnika w stosunku do jego udziału. W braku przeciwnego dowodu przyjmuje się, że udziały są równe.

Dochody wspólnika spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, cichego wspólnika i komandytariusza uważa się za dochody z kapitałów.

Uczestnictwo w spółce w charakterze cichego wspólnika oraz wysokość udziału w zysku powinna być udowodniona pisemną umową. W przeciwnym przypadku nadwyżkę ze źródła przychodu ustala się bez uwzględnienia udziału cichego wspólnika w zysku i stratach. W tym ostatnim przypadku cichy wspólnik nie podlega już opodatkowaniu od swego udziału w zysku.

Podatnicy podlegają obowiązkowi podatkowemu od całości swych dochodów bez względu na miejsce położenia źródeł przychodów (nieograniczony obowiązek podatkowy).

4. Przedmiot opodatkowania.

Przedmiotem opodatkowania są **dochody częścikowe, a nadto dochód ogólny**. **Dochodem częścikowym** jest obliczona odrębnie w każdej grupie źródeł przychodów suma nadwyżek z poszczególnych źródeł należących do jednej grupy, bez potrącenia niedoborów z poszczególnych źródeł tej grupy.

Dochodem ogólnym jest suma dochodów częścikowych z wszystkich grup, po potrąceniu niedoborów z tych źródeł przychodów, które daty niedobory (z wyjątkiem jednak niedoborów ze sprzedaży przedmiotów i praw majątkowych, których potrącać nie wolno). Pod warunkami wymienionymi w tym przepisie dochodem ogólnym jest także jeden tylko dochód częścikowy, jeżeli podatnik nie posiada innych dochodów częścikowych.

U podatników, u których suma nadwyżek ze źródeł przychodów przekracza 360.000 zł rocznie, a którzy osiągają nadto przychody podlegające podatkowi od wynagrodzeń, do dochodu ogólnego dolicza się łączną sumę otrzymanych w ciągu roku podatkowego wynagrodzeń podlegających podatkowi od wynagrodzeń, bez względu na ich wysokość i bez potrącenia należnego od nich podatku od wynagrodzeń.

5. Źródła przychodów.

Źródła przychodów dzielą się na 5 następujących grup:

- do pierwszej grupy** należy: działalność i twórczość artystyczna, literacka, naukowa i publicystyczna, jeżeli nie podlega przepisom o podatku od wynagrodzeń;
- do drugiej grupy** należą: **zakłady rzemieślnicze**, nie utrzymujące poza obrębem zakładu odrębnych miejsc sprzedaży i zatrudniające oprócz właściciela najwyżej dwóch członków rodziny oraz jednego pracownika najemnego, a gdy chodzi o zakłady cukiernicze, piekarskie, wędliniarskie i złotnicze — najwyżej dwóch członków rodziny; uczniów zatrudnionych w zakładach rzemieślniczych na podstawie pisemnej umowy o naukę, zarejestrowanej w izbie rzemieślniczej, nie uważa się za pracowników;
- do trzeciej grupy** należą: zajęcia zawodowe lekarzy, dentystów, weterynarzy, inżynierów, techników, położnych, pielęgniarek i innych podobnych wolnych zawodów, jeżeli nie podlegają przepisom o podatku od wynagrodzeń;
- do czwartej grupy** należą:
  - przedsiębiorstwa rzemieślnicze**, nie należące do drugiej grupy,
  - przedsiębiorstwa handlowe, przemysłowe i usługowe,
  - zajęcia zawodowe i zatrudnienia o celach zarobkowych nie wymienione w grupach pierwszej i trzeciej, jeżeli nie podlegają przepisom o podatku od wynagrodzeń,
  - gospodarstwa rolne nie zwolnione od podatku,
  - gospodarstwa rolne użytkowane przez dzierżawców;
- do piątej grupy** należą:
  - nieruchomości budynkowe i gruntowe nie stanowiące gospodarstwa rolnego,
  - dzierżawa, o ile chodzi o przychody wydzierżawiającego (także z wydzierżawienia gospodarstwa rolnego lub jego części),
  - kapitały pieniężne i prawa majątkowe,
  - sprzedaż przedmiotów i praw majątkowych (t. zn. nieruchomości gruntowych i budynków bądź ich części, przedsiębiorstw bądź ich części, udziałów w spółkach z wyjątkiem akcji, innych przedmiotów majątkowych, jeżeli sprzedaż ma charakter transakcji spekulacyjnej; praw majątkowych, a w szczególności specjalnych metod produkcji, praw patentowych z wyjątkiem praw patentowych własnych i praw do wynalazków własnych, rent wszelkiego rodzaju, prawa użytkowania i używania z wyjątkiem prawa użytkowania gospodarstw rolnych, praw autorskich i innych).
  - inne źródła nie wymienione w grupach poprzednich.
- Nadwyżki i niedobory ze źródła przychodów.**

Nadwyżką lub niedoborem ze źródła przychodów jest różnica pomiędzy sumą przychodów z tego źródła a kosztami ich uzyskania, osiągnięta w ciągu roku podatkowego. Nadwyżką ze sprzedaży przedmiotów i praw majątkowych jest różnica między ceną uzyskaną ze sprzedaży tych przedmiotów i praw majątkowych a kosztami ich nabycia lub wytworzenia, zmniejszona o wartość nakładów poczynionych w czasie ich posiadania (a trwale zwiększających lub ulepszających ich substancję), oraz o koszty sprzedaży, a zwiększona o wartość dokonanych odpisów na zużycie.
- Przychody.**

Przychodami są **pieniądze lub wartości pieniężne rzeczywiście otrzymane z jednego ze źródeł przychodów**, jak również **wartość**

użytkowa tych źródeł lub ich części, jeżeli są użytkowane przez podatnika lub członka jego rodziny w przypadku łącznego opodatkowania.

U podatników, prowadzących księgi handlowe, należy kierować się zasadami księgowości, to jest brać w rachubę również takie zaksięgowane przychody, które mają dopiero wpłynąć, oraz takie koszty, które zostały już zarachowane, chociaż ich jeszcze nie poniesiono, jeżeli odnoszą się do danego roku rachunkowego.

Wartość pieniężną przychodów w naturze oblicza się według przeciętnych cen rynkowych z okresu opodatkowania w miejscu, w którym znajduje się źródło tych przychodów.

8. Zwolnienia rzeczowe od podatku.

Zwolniona są od podatku m. in.:

- przychody podlegające przepisom o podatku od wynagrodzeń,
- zasiłki naukowe i pomoc z funduszków publicznych oraz stypendia dla młodzieży kształcącej się w zakładach naukowych,
- przychody na pokrycie kosztów utrzymania, otrzymane od zamieszkałych w kraju osób fizycznych,
- kwoty otrzymane z tytułu ubezpieczenia na życie,
- kwoty otrzymane z tytułu spłaty wierzytelności.

9. Koszty uzyskania przychodów.

Kosztami uzyskania przychodów z poszczególnego źródła są wszelkie **koszty ponoszone w celu osiągnięcia, zachowania lub zabezpieczenia przychodów**, z wyjątkami podanymi w niniejszym podrozdziale.

Są więc również kosztami uzyskania przychodów:

- prawidłowe coroczne **odpisy na zużycie budynków, maszyn i wszelkiego rodzaju inwentarza materialnego**; (co do terminowych praw majątkowych nabytych odpłatnie, odpisy te powinny być obliczane w stosunku do wartości i czasu korzystania; wartość przedmiotów podlegających zużyciu należy przyjąć dla celów obliczenia wysokości odpisów na zużycie, wg norm ustalonych w rozporządzeniu Ministra Skarbu);
- straty całkowite lub częściowe na przedmiotach majątkowych**, które służą do osiągnięcia, zachowania lub zabezpieczenia przychodów i podlegają zużyciu; (straty te są potrącalne w udowodnionej wysokości, niepokrytej sumą ubezpieczeniową i odpisami z tytułu zużycia i tylko z przychodów tego roku, w którym strata rzeczywiście nastąpiła; potrącanie takich strat z przychodów następnych lat nie jest dopuszczalne);
- odsetki od długów** i oparte na szczególnych tytułach prawnych **renty i trwałe ciężary**;
- składki na rzecz związków zawodowych lub grup gospodarczych, do których podatnik należy**;
- podatki i inne daniny publiczne wraz z dodatkami za zwłokę** (z wyłączeniem kosztów egzekucyjnych) oraz **składki ubezpieczeniowe** przypadające z danego źródła przychodów;
- wpłaty na Fundusz Gospodarki Mieszkaniowej (u właścicieli i posiadaczy budynków).

Koszty uzyskania przychodów można potrącić tylko w tym roku podatkowym, w którym zostały poniesione. Prowadzący księgi handlowe mogą jednak jednorazowo odpisać całkowitą wartość przedmiotów, których koszt nabycia nie przekracza 20.000 zł. Odpisy te mogą być dokonane wyłącznie w tym roku podatkowym, w którym przedmioty zostały nabyte.

Nie uważa się za koszty uzyskania przychodów:

1. wydatków na nabycie, powiększenie lub ulepszenie źródła przychodów (wydatki te uwzględnia się jednak przy ustalaniu nadwyżki ze sprzedaży przedmiotów i praw majątkowych i to bez względu na czas ich poniesienia),
2. tworzenia funduszy rezerwowych wszelkiego rodzaju (z wyjątkiem rezerwy na pokrycie należności nieściągalnych),
3. wydatków na umorzenie długów oraz kapitałów włożonych w źródło przychodów, przez osoby z niego korzystające,
4. odsetek od własnego kapitału włożonego przez podatnika w źródło przychodów,
5. kwot rozdzielonych przez osobę prawną między udziałowców,
6. opustów z cen, udzielanych przez osoby prawne udziałowcom oraz wartości wszelkich nieodpłatnych świadczeń dokonanych na rzecz udziałowców,
7. nadwyżek kwot pensyj i wszelkiego rodzaju wynagrodzeń osób, które biorą udział w zarządzie przedsiębiorstwa bądź są upoważnione do samodzielnego prowadzenia przedsiębiorstwa, jak również innych pracowników umysłowych na stanowiskach kierowniczych — ponad normy, które ustali rozporządzenie Ministra Skarbu,
8. nadwyżek kwot pensyj i wszelkiego rodzaju wynagrodzeń wypłacanych ponad normy układu zbiorowego,
9. wydatków na prowadzenie gospodarstwa domowego podatnika i na utrzymanie członków jego rodziny, chyba że są stale zatrudnieni w przedsiębiorstwie podatnika,
10. ofiar wszelkiego rodzaju,
11. wydatków na podatki: dochodowy, nadzwyczajny od wzbogacenia wojennego, od nabycia praw majątkowych (w części dotyczącej nieodpłatnego nabycia), daninę narodową na zagospodarowanie Ziemi Odzyskanych i inne podatki osobiste wraz z należnościami ubocznymi i kosztami egzekucyjnymi z wyjątkiem opłat skarbowej,
12. arzywien i kar pieniężnych wraz z należnościami ubocznymi i kosztami egzekucyjnymi,
13. wkładów oszczędnościowych ponoszonych przez uczestników Społecznego Funduszu Oszczędnościowego.
14. kosztów uzyskania przychodów, jeżeli nadwyżki z ich źródeł w całości nie należą do opodatkowania, albo są zwolnione od podatku z mocy niniejszego dekreту lub przepisów szczególnych.

10. Okres obliczeniowy.

Rokiem podatkowym jest rok kalendarzowy lub rachunkowy, w którym dochód został osiągnięty.

Jeżeli okres rachunkowy nie pokrywa się z rokiem kalendarzowym, opodatkowaniu podlega dochód osiągnięty w okresie rachunkowym.

11. Obowiązek podatkowy.

Obowiązek podatkowy rozpoczyna się z chwilą osiągnięcia przychodów.

Obowiązek podatkowy kończy się z upływem roku podatkowego, w ciągu którego ustalił przychód.

W przypadku śmierci podatnika, podatek wymierza się na imię zmarłego podatnika od dochodu uzyskanego przed śmiercią.

12. Zaliczki na podatek.

Minister Skarbu jest upoważniony do wprowadzenia w drodze rozporządzeń obowiązku wpłacania zaliczek na podatek dochodowy oraz przedpłat na poczet tych zaliczek dla wszystkich lub niektórych grup podatników.

II. Opodatkowanie dochodu nieuspołecznionego odcinka gospodarczego.

13. Stopa podatku od dochodów cząstkowych.

Podatek od dochodów cząstkowych wymierza się według następującej skali:

kwota dochodu cząstk. w złotych	stopa podatku: %	
ponad 120.000	do 140.000	5
140.000	160.000	6
160.000	180.000	7
180.000	200.000	8
200.000	220.000	9
220.000	240.000	10
240.000	280.000	11
280.000	320.000	12
320.000	360.000	13
360.000	400.000	14
400.000	450.000	16
450.000	500.000	18
500.000	550.000	20
550.000	600.000	22
600.000	700.000	24
700.000	800.000	26
800.000	1.000.000	28
1.000.000	1.200.000	30
1.200.000	1.500.000	32
1.500.000	1.800.000	34
1.800.000	2.100.000	36
2.100.000	2.400.000	38
2.400.000	3.000.000	40
3.000.000	3.600.000	42
3.600.000	4.200.000	44
4.200.000	4.800.000	46
4.800.000	5.400.000	48
ponad 5.400.000		50

Od dochodów cząstkowych osiągniętych ze źródeł przychodów, należących do podanych niżej grup źródeł przychodów (p. również podrozdział 5 „Źródła przychodów”), wymierza się podatek według skali zamieszczonej wyżej z następującą obniżką względnie podwyżką:

a) dla grupy pierwszej — z obniżką o 25 proc., b) dla grupy drugiej (rzemiosło) — z obniżką o 20 proc., c) dla grupy trzeciej — z obniżką o 10 proc., d) dla grupy czwartej (rzemiosło) — bez zmian, e) dla grupy piątej — z podwyżką o 25 procent.

Jeżeli podatnik posiada źródła przychodów należące do różnych grup źródeł przychodów, wówczas dla obliczenia podatku od poszczególnych dochodów cząstkowych stosuje się w. w. stopę podatku, odpowiadającą łącznej sumie dochodów cząstkowych w poszczególnych grupach z uwzględnieniem podanych zniżek bądź zwwyżek.

Jeżeli księkami handlowymi podatnika objęte są wyniki ze źródeł przychodów należących do różnych grup źródeł przychodów, sposób zaś prowadzenia ksiąg nie daje możliwości ustalenia wysokości nadwyżek z poszczególnych źródeł, wówczas cały dochód wykazany księkami podlega opodatkowaniu według skali właściwej dla tego źródła przychodów, które należy do najwyższej opodatkowanej grupy źródeł przychodów.

14. Stopa podatku od dochodu ogólnego.

Podatnicy, których dochód ogólny przekracza 360 000 złotych rocznie, podlegają nadto opodatkowaniu od dochodu ogólnego według skali zamieszczonej poniżej.

Podatek od dochodu ogólnego wymierza się według następującej skali:

Kwota dochodu ogólnego w złotych	Stopa podatku: %	
ponad 360.000	do 400.000	2
400.000	450.000	2.5
450.000	500.000	3

500.000	550.000	3.5
550.000	600.000	4
600.000	700.000	4.5
700.000	800.000	5
800.000	1.000.000	5.5
1.000.000	1.200.000	6
1.200.000	1.500.000	6.5
1.500.000	1.800.000	7
1.800.000	2.100.000	8
2.100.000	2.400.000	9
2.400.000	3.000.000	10
3.000.000	3.600.000	11
3.600.000	4.200.000	12
4.200.000	4.800.000	13
4.800.000	5.400.000	14
ponad 5.400.000		15

Podatek od dochodu ogólnego wraz z podatkiem od dochodów cząstkowych nie może przekroczyć 65% dochodu ogólnego.

15. Ulgi podatkowe.

Podatnicy, których suma dochodów cząstkowych osiągniętych ze wszystkich posiadanych przez nich źródeł przychodów nie przekracza 360 000 zł rocznie, optacają podatek od dochodów cząstkowych ze źródeł przychodów należących do pierwszych czterech grup źródeł przychodów obniżony o:

a) 25%, jeżeli mają na utrzymaniu więcej niż dwoje dzieci (wzgl. kobieta, jeżeli ma na utrzymaniu więcej niż jedno dziecko),

b) 50%, jeżeli mają na utrzymaniu więcej niż czworo dzieci (wzgl. kobieta, jeżeli ma na utrzymaniu więcej niż troje dzieci).

Całkowite zwolnienie tych podatników od podatku należnego od dochodów cząstkowych ze źródeł przychodów należących do pierwszych czterech grup następuje, gdy mają na utrzymaniu więcej niż sześćoro dzieci (wzgl. kobieta, jeżeli ma na utrzymaniu więcej niż czworo dzieci).

Za dzieci uważa się dzieci z małżeństwa, pozamałżeńskie, przysposobione i pasierbów, jak również dzieci ofiar wojny przyjęte na wychowanie — do lat 18, jeżeli nie są podatnikami w podatku dochodowym lub w podatku od wynagrodzeń.

Ta sama zniżka przysługuje również na dzieci starsze do ukończenia przez nie 24 lat życia, jeżeli pobierają naukę lub odbywają praktykę zawodową i jeżeli nie są podatnikami w podatku dochodowym lub w podatku od wynagrodzeń.

Jeżeli wymiaru podatku dokonano na imię obojga małżonków, zniżkę przysługuje się w określonym wyżej rozmiarze, gdy zachodzą przewidziane warunki.

Nadzwyczajne okoliczności osłabiające zdolność płatniczą podatnika, którego dochód ogólny nie przekracza 480 000 zł rocznie np. długotrwała choroba, nieszcześliwy wypadek, śmierć pozostającego na utrzymaniu podatnika członka rodziny, koszty związane z urodzeniem dziecka itp. mogą być podstawą do zmniejszenia, przez władzę podatkową (wymiarową lub odwoławczą) na wniosek podatnika, podatku lub zaliczek na podatek w stosunku do kwoty faktycznie z tego tytułu poniesionych wydatków, jeżeli władza uzna, że podatnik tej ulgi potrzebuje.

16. Podwyżka podatku.

Podatek obliczony według skali podatku dochodowego cząstkowego, a jeżeli podatnik podlega nadto opodatkowaniu od dochodu ogólnego, łączna suma podatku obliczonego według obu skal podwyższa się:

a) o 20% dla podatników w wieku ponad 21 lat, nieżonatych lub niezamężnych, nie mających na utrzymaniu dzieci, których suma dochodów cząstkowych ze wszystkich źródeł przychodów przekracza 240 000 złotych;

b) o 10% dla podatników żonatych lub zamężnych od lat przeszło dwóch lecz nie mających na utrzymaniu dzieci, których suma

dochodów częściowych ze wszystkich źródeł przychodów przekroczy 300.000 zł.

Przepisów tych nie stosuje się do osób wymienionych wyżej, które miały na utrzymaniu dzieci co najmniej przez okres 10 lat.

Gdyby skutkiem zastosowania omawianej podwyżki podatku, suma podatku od dochodów częściowych i od dochodu ogólnego przekroczyła 65% dochodu ogólnego, podwyższenia podatku należy dokonać w takiej wysokości, aby łączna suma podatku nie stanowiła więcej niż 65% tego dochodu.

Zmiany przepisów o Społecznym Funduszu Oszczędnościowym (S. F. O.)

Dekret z dnia 25 października 1948 roku (Dz. U. R. P. nr 52, poz. 415) wprowadza szereg zmian do ustawy z dnia 30 stycznia 48 r. o obowiązku społecznego oszczędzania (Dz. U. R. P. nr 10, poz. 74 i nr 36, poz. 256).

Zmiany powyższe wchodzi w życie z dn. 1 stycznia 1949 r.

Istotniejsze zmiany są następujące:

1. obowiązkowi społecznego oszczędzania podlegają m. in.: osoby fizyczne, osoby prawne i spadki nieobjęte, osiągające przychody ze źródeł przychodów wymienionych w dekrete o podatku dochodowym, jeżeli temu podatkowi podlegają, a ich **dochód ogólny przekracza 360.000 złotych rocznie** (według uchylonych przepisów 240.000 zł);
2. składki i wkłady oszczędnościowe nie są kosztami uzyskania przychodów w rozumieniu nowego dekretu o podatku dochodowym;
3. roczne wkłady oszczędnościowe uczestników funduszu A (rzemiosło, prywatny

III. Opodatkowanie dochodów społeczniego odcinka gospodarczego.

Opodatkowanie centrali spółdzielczo-państwowych, spółdzielni kredytowych i spółdzielni należących do Centralnego Związku Spółdzielczego odbywa się podobnie jak innych podatników (wymienionych w rozdziale II niniejszego artykułu) z tym, że podatnikowi podlegają tylko dochody częściowe (nie dochody ogólne) i że stawki podatkowe są obniżone o 25% oraz nie mogą przekroczyć 33 $\frac{1}{3}$ % podstawy opodatkowania.

przemysł, handel i usługi) ustala się przez zastosowanie właściwej stawki oszczędnościowej do kwoty dochodu ogólnego w rozumieniu dekretu o podatku dochodowym;

4. składki oszczędnościowe zostały obniżone i obecnie wynoszą: od 2% do 15% od dochodu ogólnego. Skala dla tych składek jest taka sama jak stopa podatku dochodowego od dochodu ogólnego.
5. uczestnicy funduszu A obowiązani są obliczać i wpłacać bez wezwania składki oszczędnościowej, obliczone od dochodu ogólnego zadeklarowanego bądź ustalonego dla obliczania zaliczek miesięcznych na podatek dochodowy, przy zastosowaniu stawki oszczędnościowej (podanej wyżej w pkt. 4), odpowiadającej temu dochodowi obliczonemu w stosunku rocznym. Przy wpłacie składki oszczędnościowej należy dołączyć odpis deklaracji na zaliczkę miesięczną podatku dochodowego.

Komunikat Izby Skarbowej w sprawie nabycia kart rejestracyjnych na rok 1949

Izba Skarbowa w Bydgoszczy podaje do wiadomości, że w myśl art. 28 dekretu z dn. 25. 10. 1948 r. o podatku obrotowym (Dz. U. R. P. nr 52, poz. 413) karty rejestracyjne na r. 1949 nabywać należy w urzędach skarbowych (urzędzie rewizyjnym) już w miesiącu **grudniu 1948 r.** (a nie jak w uprzednio obowiązujących przepisach w styczniu).

Przy nabywaniu karty rejestracyjnej podatnicy obowiązani są przedłożyć:

1. dowody stwierdzające, czy opłata za zezwolenie na prowadzenie przedsiębiorstwa handlowego i zawodowe wykonywanie czynności handlowych (ustawa z dnia 2. 6. 1947 r. — Dz. U. R. P. nr 43, poz. 220) została w całości uiszczona,
2. dokumenty, uprawniające do prowadzenia przedsiębiorstwa przemysłowego, rzemieślniczego lub do wykonywania wolnego zawodu i
3. odnośnie spółki — dokumenty, stwierdzające fakt zawarcia spółki.

Po 1. I. 1949 r. przeprowadzona zostanie kontrola kart rejestracyjnych w przedsiębiorstwach.

Prowadzenie przedsiębiorstwa bez właściwej karty rejestracyjnej zagrożone jest karą grzywny do 30.000,— zł. (art. 43 i 142 prawa karnego skarbowego).

Nowe przepisy prawne dla młynarstwa

Z dniem 1 października 1948 r. weszły w życie nowe przepisy prawne dla młynarstwa:

- a) rozporządzenie Ministrów Aprowizacji oraz Przemysłu i Handlu z dnia 28. 9. 1948 r. o przemiale zbóż (Dz. U. R. P. nr 49, poz. 377), które normuje typy przemiałów, normy rozkurzu i doczyszczania zboża, wydajność przemiałową itp.,
- b) rozporządzenie Ministrów Aprowizacji oraz Przemysłu i Handlu z dnia 28. 9. 1948 r. o opłatach przemiałowych (Dz. U. R. P. nr 49, poz. 379), które ustala wysokość dopuszczalnych opłat za przemiał zboża.

Nadmienić należy, iż dawne przepisy w zakresie obliczania zdolności przemiałowej młynów (Zarządzenie Min. Przemysłu i Handlu z dnia 10. 3. 1948 r.) nie zostały zmienione.

Układ zbiorowy pracy w budownictwie obowiązuje w rzemiośle

W zbiorze Układów Zbiorowych Pracy z 23. 8. 1948 r. nr 11 poz. 11) ukazało się zarządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z 31. 7. 48 r. rozciągające moc powszechnie obowiązującą układu zbiorowego pracy w budownictwie z 12. 5. 47 r. na zakłady rzemieślnicze w zakresie przewidzianych w tym układzie robót budowlanych i instalacyjnych, wykonanych przez nie na terenie budowy. Do tych robót budowlanych należą: murarstwo, ciesielstwo, malarstwo, blacharstwo, dekarstwo, instalatorstwo (kanalizacyjne, wodociągowe, gazowe, elektryczne, centralnego ogrzewania), stolarstwo budowlane, szklarstwo, zdunstwo oraz ślusarstwo budowlane i budowlano-konstrukcyjne.

Układy Zbiorowe Pracy są do nabycia w Oddziałach Związku Zawodowego Pracowników Przemysłu Budowlanego.

Kto nie należy do zrzeszeń przemysłowych

Na podstawie zarządzenia Ministerstwa Przemysłu i Handlu, Departament Przemysłu Miejskowego wyjaśnia:

Pomimo szeregu wyjaśnień i Okólników wydanych przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu w dalszym ciągu zdarzają się dość często wypadki samowolnych wpisywań przez Izby Przemysłowo-Handlowe włą. podległe im Zrzeszenia Przemysłu Prywatnego — do rejestru członków właścicieli przedsiębiorstw wykazujących się kartą rzemieślniczą.

Z względu na to, że sprawy te zostały przez Ministerstwo b. wyraźnie unormowane — Departament przypominając, że:

1. wszystkie osoby prowadzące przedsiębiorstwa przemysłowe na podstawie karty rzemieślniczej są wolne od należenia do Zrzeszeń Prywatnego Przemysłu,
2. jakiegokolwiek wątpliwości odnoszące się do charakteru danego przedsiębiorstwa należy rozstrzygnąć w trybie postępowania określonego w okólniku Ministerstwa Przemysłu i Handlu nr 14, z dnia 28. III. 1947 r.,
3. w żadnym wypadku Izba Przemysłowo-Handlowa czy Rzemieślnicza nie mają pra-

wa wpisywać inicjatywy do rejestru członków osoby, które legitymują się kartą rzemieślniczą, jeżeli nie zostali wszczęte i ukończone decyzją — postępowanie wyjaśniające określone w pkt. 2 niniejszego pisma,

4. wyjątkowo tylko te zakłady rzemieślnicze, oprócz własnych wyrobów zajmują się również sprzedażą **wyrobów obcych** nie wytworzonych we własnym zakładzie i rejestrować się w Izbach Przemysłowo-Handlowych — przy czym zaznacza się, że obowiązek ten dotyczy tylko takich zakładów rzemieślniczych, które sprzedają wyroby obce na większą skalę i sprzedaż ta ma istotne znaczenie dla zakładu (np. cukiernie, kawiarnie itp.)

poleca ściśle przestrzeganie wydanych w tym względzie zarządzeń i czyni bezpośrednio odpowiedzialnymi za podobne wypadki na przyszłość wszystkich dyrektorów Izb Przemysłowo-Handlowych i Rzemieślniczych.

w z. Dyrektora Departamentu
mgr Jerzy Staszelski
Wicedyrektor.

Powolywanie uczniów rzemieślniczych do brygad „SŁUŻBY POLSCE”

Według wyjaśnienia uzyskanego przez Związek Izb Rzemieślniczych od Szefa Sztabu Komendy Głównej „Służby Polsce”, uczniowie rzemieślniczy nie będą zasadniczo podlegali powołaniu do brygad „Służby Polsce”, zasadą bowiem jest, że do brygad tych powoływana jest młodzież po ukończeniu 18 roku życia, nauka zaś rzemiosła normalnie w tym wieku jest już ukończona.

Powołanie więc do brygad „Służby Polsce” będzie dotyczyło tylko uczniów spóźnionych w nauce rzemiosła, a takich jest sto-

sunkowo niewielu. Służba w brygadach „Służba Polsce” trwać będzie nie dłużej niż trzy miesiące i okres ten będzie odliczony z obowiązkowej służby wojskowej.

Zaznaczyć należy, iż młodzież rzemieślnicza będzie miała możliwość podczas służby w brygadach „Służby Polsce” uzupełnić i rozszerzyć swe wiadomości fachowe i uzyskać przysposobienie do natychmiastowego objęcia wakujących stanowisk w urzędach i instytucjach państwowych, w przemyśle itd.

Wiadomości Izby Rzemieślniczej w Olsztynie

Zarządom Okręgowych Związków Cechów,
Zarządom Cechów, Mistrzom, Czeladnikom,
Uczniom i pracownikom organizacyj rzemieślniczych

gorące i serdeczne
życzenia świąteczne
i noworoczne

przesyła

IZBA RZEMIEŚLNICZA W OLSZTYNIE

NA WIGILIĘ

Największy rozkwit życia cechowego w dawnej Polsce przypada na wiek XV i XVI. A równoległe z nim wzrasta rozwój organizacyjny, znaczenie społeczne, zamożność i zachowanie obyczajów wśród braci rzemieślniczej.

Dawne cechy, rozpatrując najważniejsze sprawy rzemiosła na walnych zebraniach, zwolanych najczęściej w zapusty, Zielone Świątki i dni zaduszne nie omijali również Świąt Bożego Narodzenia, wyznaczając w tym dniu zebrania wyborcze i rachunkowe.

Wielka gościnność i wspólne libacje były przywilejem i zwyczajem życia cechowego występującym najhuczniej i najweselej w święta Bożego Narodzenia i Nowego Roku. Okres tych świąt obchodzono bez przerwy od Bożego Narodzenia do Trzech Króli.

W ciągu długich wieczorów świątecznych śpiewano koledy będące prawdziwymi klejnotami poezji.

Członkowie cechów przybrani w barwne stroje przy karabelach u boku po uroczystym nabożeństwie, składali życzenia swemu proboszczowi.

Z kolei czeladź składała życzenia majstrom a ci czeladzi. W dzień św. Szczepana, po obfitym przyjęciu, zromadzona czeladź i uczniowie przyjmowali podarunki od majstrów.

Młodzież rzemieślnicza z „gwiazdą” lub „Herodem”, nawiedzała tłumnie domy majstrów, dopominając się o napitki i jedzenie i tak śpiewała:

Mości gospodarzu, domowy szafarzu,
Nie bądź tak ospały, każ nam dać gorzały,
Dobrej z alembika i do niej piernika.
Hej koleda, koleda!

Tak wesoło, hucznie lecz i pożytecznie upływało życie świąteczne rzemieślników w tych latach największego rozwoju gospodarczego dawnej Polski a zwłaszcza w okresie „Złotego wieku”, który był także „złotym wiekiem” rzemiosła Polski przedrozbiorowej.

Wiele przyczyn złożyło się na upadek rzemiosła w dawnej Polsce. Przewaga interesów szlachty podporządkowującej sobie rzemiosło a za tym walka cechów — trudna i kosztowna — z uprzywilejowanym stanem szlacheckim i magnaterią; niszczącą krajową produkcję polityka handlowa Polski; konser-

watyzm i wyłączność panujące w cechach, hamujące rozwój warsztatów, tworzące „wiecznych czeladników” i pokątne partactwo. — oto przyczyny zastraszającego spadku liczby wykwalifikowanych rzemieślników i wyrobów rzemieślniczych. Wreszcie zniszczenia wojenne spowodowały ostateczny upadek miast i rzemiosła.

Rządy XVII wieku — „Rzeczypospolitej szlacheckiej” jeszcze bardziej niszczyły już i tak nadwątlone rzemiosło. Tworząc z miast, oddanych przez królów magnatom, synekury wielkopańskie, darły one skórę z rzemieślnika, obciążając go nadmiernymi podatkami i, ściągając je nielitościwie bez żadnej troski o potrzeby miast i rzemiosła.

Przez długie lata rzemiosło polskie nie mogło się podnieść z upadku. Jednakże największy cios zadała rzemiosłu ostatnia wojna, niszcząc 62 procent stanu warsztatów rzemieślniczych.

Obecnie ocalałe szeregi rzemieślników, nie mogąc w znacznej części powrócić do swych dawnych warsztatów, rozproszyły się po całym kraju, tworząc niejednolite grupy o różnych tradycjach i obyczajach cechowych. Wśród nich znajdują się również tacy rzemieślnicy, którzy bardzo mało lub wcale z prawdziwym rzemiosłem przed wojną nie mieli do czynienia lub, mieszkając w odlądnej wsi, nie należeli do organizacji cechowych. Dlatego największą potrzebą rzemiosła stało się po wojnie zacementowanie jego szeregów.

Nowa Polska Ludowa już na progu wyzwolenia, bo uchwała PKWN w Lublinie we wrześniu 1944 r. wprowadziła przymus cechowy a w dalszej kolejności nadała organizację rzemieślniczym nowe, trwałe formy, wiążąc rzemiosło mocniej, niż czyniły to dawne cechy i usuwając z działalności cechów czynniki egoizmu, sobkowstwa i sybarytyzmu, otworzyła przed nim szerokie wrota pracy dla dobra powszechnego i sprawiedliwości.

Stąd w szeregu zadań, jakie stoja przed rzemiosłem, 3 były i są nadal najważniejsze: planowa i ofiarna praca nad odbudową zniszczonego kraju, braterskie żwarcie szeregów rzemieślniczych dla wzajemnej pomocy, wyrównania braków zawodowych i osiągnięcia jak największych rezultatów na drodze

odbudowy kraju i wreszcie gorące, pełne poświęcenia dzielenie wiedzy zawodowej z terminatorami celem najszybszego uzupełnienia przetrzebionych przez najeźdźcę hitlerowskiego szeregów rzemiosła.

Te myśli cisną się do głowy przed zbliżającym się dniem wigilijnym, w którym, po wieczery, przy wspólnym stole rodzinnym, rozgorzeją światła choinek i z wezbranych uczuciem piersi żądnym chórem rozlegnie się śpiew koledy.

Uroczysta Akademia Kongresowa w Izbie Rzemieślniczej w Olsztynie

W dniu 15. 12. rb. odbyła się w Izbie Rzemieślniczej w Olsztynie uroczysta akademia, urządzona dla uczczenia historycznego Kongresu Zjednoczenia Partii Robotniczych w Warszawie.

W akademii wzięli udział: Zarząd, dyrekcja i pracownicy Izby, personel Zakładu Doskonalenia Rzemiosła, personel Państwowej Spółdzielczej Centrali Rzemieślniczych Spółdzielni Cechowych, przedstawiciele cechów olsztyńskich i uczniowie Dwu-letniej Średniej Szkoły Rzemiosła Budowlanych dla Dorosłych.

Po wystąpieniu w skupieniu audycji radiowej z Kongresu Zjednoczenia Partii Robotniczych, odbywającego się w auli Politechniki Warszawskiej i przemówieniu ob. mgra K. Lisowskiego, dyr. Izby Rzemieślniczej w Olsztynie, przewodniczącego akademii, wysłuchano referatu ob. K. Sopła, nacz. Wydziału Szkoleniowego Izby n. t. „Wpływ partii Lenina — Stalina na światowy ruch robotniczy”.

Zamykając akademię ob. dyr. K. Lisowski zaproponował przyjęcie rezolucji, którą, po odczytaniu przez ob. K. Sopła, zebrani przyjęli gorącymi oklaskami a następnie wniósł okrzyk: „Zjednoczenie Partii Robotniczych niech żyje!”, który przyjęty został długą, nie milknącą owacją.

Uroczyste posiedzenie zarządu Izby Rzemieślniczej w Olsztynie

Celem szczególnego uczczenia Zjednoczenia Partii Robotniczych, zarząd tut. Izby zebrał się w dniu 15 grudnia rb. na uroczystym posiedzeniu.

Na posiedzeniu tym zarząd uchwalił jednomyślnie wystać do Prezydium Kongresu Zjednoczenia Partii Robotniczych w Warszawie depeszę następującej treści:

„Samorząd gospodarczy rzemiosła woj. olsztyńskiego wiła doniosły akt Zjednoczenia Partii Robotniczych, który będzie fundamentem budowy socjalizmu w Polsce i stopi w jedną potężną całość obie partie i naród polski, czerpiąc wzory z Wielkiej WKP (b) — partii klasy robotniczej całego świata dla rozwoju socjalizmu w naszym kraju i sprawiedliwości społecznej”.

Następnie zarząd uchwalił wystać odezwę do wszystkich organizacji rzemieślniczych woj. olsztyńskiego celem urzędzenia w Okręgowych Związkach Cechów i cechach uroczystych akademii.

Zobowiązania przedkongresowe.

Pracownicy Izby Rzemieślniczej w Olsztynie zobowiązali się z własnej woli pracować o 1 godzinę dłużej do 15 grudnia rb. celem wykonania robót nadprogramowych w zakresie planowania w związku z Kongresem Zjednoczenia Partii Robotniczych w Warszawie.

Zebrań rzemieślników w sprawach podatkowych.

W dniu 7 grudnia rb. w sali S. D. w Olsztynie przy ul. Kajki 6, odbyło się zebranie rzemieślników miasta Olsztyna celem szczegółowego omówienia dekretów z dnia 25 października rb. o podatku obrotowym, dochodowym oraz o obowiązku społecznego oszczędzania. Licznie zebrani rzemieślnicy po wysłuchaniu referatu p. mgr K. Lisowskiego, dyr. Izby Rzemieślniczej w Olsztynie na powyższe tematy w gorącej dyskusji, jaka się wywiązała, zadawali liczne pytania, na które udzielali odpowiedzi pp.: mgr K. Lisowski, dyr. Izby Rzemieślniczej w Olsztynie i Jachimiak, nac. Urzędu Skarbowego w Olsztynie.

Zebrań Cechu Krawców w Olsztynie

W dniu 8 grudnia rb., po uroczystych rozprawach, zamówionych przez tut. Cech Krawców, których członkowie Cechu brali udział ze sztandarem cechowym, odbyło się w sali tut. Izby zebranie Cechu Krawców. Przewodniczył zebraniu st. cechu p. Stefan Stotwiński. Ze strony Izby Rzemieślniczej w Olsztynie w zebraniu wzięli udział pp.: mgr Kazimierz Lisowski, dyr. Izby. Eugeniusz Szpaderski, wicedyrektor tejże Izby, Józef Jachimiak, nac. Wydz. Planowania i Kazimierz Bieliński, nac. Wydz. Ekonomicznego tejże Izby.

Po przemówieniach Dyrekcji Izby, st. cechu odczytał najaktualniejsze komunikaty i zarządzenia Izby. Następnie p. E. Szpaderski, wicedyrektor Izby udzielał wyjaśnień w sprawach czynszu lokalowego i wpłat na F. G. M. Po dłuższych wyjaśnieniach p. dyr. K. Lisowskiego n. t. nowej struktury organizacyjnej cechów zebranie zakończono.

Spółdzielczość rzemieślnicza.

Z inicjatywy Izby Rzemieślniczej w Olsztynie odbyło się w dniu 8. 12. br. konferencja w sprawie ustalenia zasad wzajemnej współpracy z Centralą Spółdzielni Pracy w Olsztynie. W konferencji tej z ramienia Izby Rzemieślniczej w Olsztynie wzięli udział pp.: mgr K. Lisowski, dyr. Izby Rzemieślniczej w Olsztynie, Józef Łukiewski, prezes Izby Rzemieślniczej w Olsztynie, naczelniczy wydziałów Planowania i Ekonomicznego tejże Izby J. Jachimiak i K. Bieliński i samodzielny ref. artystyczny T. Modzelewska. Zakład Doskonalenia Rzemiosła w Olsztynie reprezentował p. dyr. Stefan Kubica — Państwowa Spółdzielnia Rzemieślnicza Centralę Spółdzielni Cechowych. Oddział w Olsztynie reprezentowali pp.: dyr. Schuffy i Kurowski.

Jako przedstawiciele Centrali Spółdzielni Pracy w Olsztynie wzięli udział w konferencji pp.: dyr. Czarkowski, Jędrysik, Lis, Kwiatkowski, Bem i Smoczyński.

Na ostateczne żądanie zebranych konferencja zakończyła i przewodniczył jej p. dyr. K. Lisowski, przedstawiając poard Izby w przedmiocie organizowania Rzemieślniczych Spółdzielni Pracy i prosząc przedstawicieli Centrali Spółdzielni Pracy o jak najintensywniejszą współpracę i życzliwość. P. dyr. Schuffy P. S. Rz. C. Sp. C., która, po zlikwidowaniu referatów spółdzielczych w Izbach Rzemieślniczych, przeięła akcję powoływania do życia Rzemieślniczych Spółdzielni oświadczył, że projektuje w najbliższych dniach utworzenie 2 spółdzielni w Olsztynie: krawców i fotografów oraz wspólną spółdzielnię pomocniczą dla cechów, wchodzących w skład Okręgowych Związków Cechów w Ostródzie i Mrągowie.

P. Jędrysik i dyr. Czarkowski przedstawili trudności z jakimi Centrala Spółdzielni Pracy musi walczyć, organizując Spółdzielnię Pracy.

P. dr S. Kubica zwrócił się do Centrali Spółdzielni Pracy z prośbą o delegowanie na kursy szkoleniowe Z. D. R. specjalistów, obznajmionych z dziedziną rzemiosła, mogących wykładać spółdzielczość. Równocześnie stwierdził, że teren naszego wojewódz-

stwa jako wybitnie turystyczny, powinien wzbudzić zainteresowanie C. S. P. w zakresie „pamiątkarstwa” z uwagi na to, że znajdujące się w sprzedaży pamiątki nie przedstawiają wartości artystycznej.

Na tym zebranie zakończono.

Walne zebranie Cechu Wędliniarzy w Kętrzynie.

W dniu 12 grudnia rb. odbyło się walne zebranie Cechu Wędliniarzy w Kętrzynie pod przewodnictwem st. cechu p. Stanisława Oliwy, mistrza rzeźniczo-wędliniarskiego. Zebranie było licznie reprezentowane przez członków cechu, przybyłych z 6 powiatów. Rozpatrywano szczegółowo sprawy organizacyjne, bieżące i zalecenia polustracyjne kierownika biura Okr. Zw. Cechów w Mrągowie oraz wyznaczono sekcyjnych terenowych.

W zebraniu tym wzięli udział pp.: mgr K. Lisowski, dyr. Izby Rzemieślniczej w Olsztynie i prezes Okr. Zw. Cechów w Mrągowie Bolesław Kwaczek, m. młynarstwa.

Dyr. K. Lisowski wygłosił dłuższy referat na temat aktualnych zagadnień rzemieślniczych i odpowiadał na szereg pytań dotyczących nowej struktury organizacyjnej rzemiosła. Na tym zebranie zakończono.

Rzemieślnicy olsztyńscy przy odbiorze karty rejestracyjnej na rok 1949 okazują dowód wpłaty na S. F. O. S. i dokonują wpłaty na Pomoc Zimową

w następujących wysokościach:

Zł 1 000 przy cenie karty — zł 7.500,—; zł 500 przy cenie karty — zł 5.000,—; zł 250 dla pozostałych.

Równocześnie należało okazać dowód uregulowania w cechu składek na Społeczny Fundusz Odbudowy Stoliczki lub dokonać ich wpłaty bezpośrednio w tym Urzędzie Skarbowym, w których wykupwana jest karta rejestracyjna i przed jej odbiorem. O dokonanej wpłacie na S. F. O. S. należało powiadomić cech, który ze swej strony jest obowiązany przestać zbiorowe wykazy ofiarodawców właściwemu terenowo Okr. Zw. Cechów. O. Z. C. przesyła wykazy zbiorowe cechów Izbie Rzemieślniczej w Olsztynie.

W związku z osiągnięciem porozumienia pomiędzy Związkiem Izby Rzemieślniczych RP. a Naczelną Radą Odbudowy Warszawy z dn. 24. XI. rb. składka dla rzemiosła na SFOS została obniżona do 5 proc. podatku obrotowego zamiast poprzednio obowiązujących 7 procent.

Ponadto wpłaty na S. F. O. S. za okres od 1 stycznia do 1 września br. powinny być już wniesione do kas właściwych cechów do dnia 31. X. rb. Natomiast za okres od 1. IX. do 31. XII. br. mogą być wnoszone w grudniu w kasie cechu lub w Urzędzie Skarbowym.

Kto nie uiszczył 1 i 2 raty w biurze cechu może zaległości swe uregulować w Urzędzie Skarbowym bezpośrednio przed wykupieniem karty rejestracyjnej.

Ofiary rzemiosła olsztyńskiego

W grudniu rb. ofiary rzemiosła woj. olsztyńskiego na Dom Rzemiosła w Warszawie osiągnęły sumę zł 88.112,—. Zbiórka trwa w dalszym ciągu.

W związku z urzędzoną przez miejscowy komitet Pomocy Zimowej zabawa w dniu 4 bm. pn. „Andrzejki” Cech Krawców w Olsztynie zaofiarował do wylosowania kupon na bezpłatne uszywanie garniturów męskiego w zakładzie, który wybierze sobie według uznania wyrywający.

Kupon wygrał znany tuż, terenie sportowiec w grze w piłkę nożną p. Tadeusz Abramski.

W dniu dzisiejszym, tut. Izba wpłaciła do PKO na r-k Wspólnego Domu Zjednoczonej Partii sumę zł 5.820,—, na którą złożyła się ofiara p. Zygmunta Eismonda, mistrza zegarmistrzostwa i jubilerstwa w wysokości 2.500,—

a pozostałą sumę zebrano wśród kandydatów do egzaminu wędliniarskiego.

Rzemiostwo woj. olsztyńskiego wpłaciło dotąd na Fundusz Wydawniczy Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej sumę zł 69.420. Zbiórka trwa w dalszym ciągu.

* * *

W dniu dzisiejszym tut. Izba wpłaciła na konto nr XIV/233 Miejskiego Komitetu Akcji Pomocy Zimowej w Olsztynie w PKO sumę złotych 50.000,— zebraną od miejscowego rzemiosła.

Rachunki czekowe organizacji rzemieślniczych w P. K. O.

Izba jeszcze raz przypomina wszystkim organizacjom cechowym woj. olsztyńskiego, że zarówno Okręgowe Związki Cechów jak i cechy powinny bezwarunkowo utworzyć rachunki czekowe we właściwej terenowo PKO lub w lokalnych urzędach pocztowych. Numery swych rachunków powinny cechy podać do wiadomości właściwym terenowo Okr. Zw. Cechów. Ponadto należy numery rachunków cechowych i Okr. Zw. Cechów podać do wiadomości Izbie.

Powyższe zalecenie jest konieczne nie tylko ze względu na usprawnienie likwidacji bieżących składek członkowskich w cechach lecz również celem wypełnienia obowiązku uczestniczenia w obrocie bezgotówkowym, wymagającym dokonania wszelkich rozrachunków za pośrednictwem instytucji bankowych, zgodnie z treścią dekretu z dnia 3. II. 1947 roku.

Jak powinny wyglądać rachunki dla instytucji?

Wszystkie rachunki, wystawione przez zakłady rzemieślnicze dla instytucji państwowych, samorządowych i spółdzielczych wymagają potwierdzenia przez Izbę Rzemieślniczą. Izba jednak nie będzie zatwierdzać tych rachunków jeśli nie będą odpowiadać wymagany warunkom.

Właściwie sporządzony rachunek musi zawierać:

1. nr dowodu samoistnego rzemieślnika,
2. dokładne określenie wykonanych prac, względnie sprzedanego przedmiotu,
3. częściowa kalkulacja kosztów własnych przedsiębiorstwa w postaci: a) kosztów robocizny (podanie ilości godzin pracy i wysokości stawek płacy), b) kosztów użytego surowca (rodzaj, ilość i cena).

W wypadku, gdy przedmiotem transakcji jest sprzedaż artykułów masowego zbytu, których cena jest stała — zamieszczenie wymienionej kalkulacji nie jest konieczne.

Surowce dla rzemiosła

W tych dniach otrzymano celem rozdziału wśród rzemiosła woj. olsztyńskiego:

960 kg kwasu siarkowego,
260 kg kwasu solnego,
850 ton węgla,
20 ton koksu.

Zabezpieczenia odpadów użytkowych

Rzemieślnicy powinni zabezpieczać przed zniszczeniem odpadki użytkowe i zaofiarować je Centrali Odpadków Użytkowych po cenach ustalonych przez Centrale, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24. 7. 1948 r. (Dz. U. R. P. nr 38 poz. 280),

Podatek lokalowy

Zgodnie z dekretem z dnia 23. 8. 1948 r. (Dz. U. R. P. nr 41, poz. 297) od lokali mieszkalnych za które czynsz opłacany jest według nowych stawek podatek lokalowy wynosi 10% czynszu miesięcznego. Od pozostałych lokali obowiązuje poprzedni podatek lokalowy.

Żywica — naturalne bogactwo Polski

Do ważniejszych surowców krajowych należy bezsprzecznie żywica, gdyż otrzymywana z niej kalafonia i terpentyna stwarzają podstawę rozwoju wielu dziedzin przemysłu w Polsce.

Zastosowanie terpentyny w przemyśle jest ogólnie znane. Stanowi ona niezastąpiony rozpuszczalnik przy wyrobie past, zapraw, farb, lakierów itp. Ponadto na drodze chemicznego przerobu terpentyny można otrzymać sztuczną kamforę, która ma szerokie zastosowanie w przemyśle pirotechnicznym, farmaceutycznym i innych.

Kalafonię pochłania głównie przemysł papierniczy i młynarski. Duże ilości kalafonii zużywa ponadto przemysł elektrotechniczny do wrobu izolacji oraz inne przemysły do produkcji laku, służącego do pieczętowania wrobu butelkowanych. Służy ona ponadto do produkcji lepików, a w formie sproszkowanej używana jest w fabrykach do pocierania pasów transmisyjnych (w celu uniknięcia ich poślizgu).

Przed wojną pozyskiwanie żywicy nie pokrywało zapotrzebowania kraju. Tak np. w 1938 r. pozyskano około 5 mil. kg żywicy, sprowadzając w tym czasie do kraju poważną ilość 2.984.400 kg kalafonii, na sumę ok. 1,2 mil. złotych przedwojennych, z USA, Portugalii i Francji.

Po wojnie Ministerstwo Leśnictwa poświęciło zaopatrzeniu żywicowemu specjalną uwagę. Duże, na początku trudności techniczne spowodowały, że w roku gospodarczym 1944/45 pozyskano 840 tys. kg żywicy. W roku następnym produkcja wzrosła do 3.400 tys. kg, w roku gospodarczym 1946/47 do 4.264 tys. kg żywicy. W ostatnim roku gospodarczym 1947/48 pozyskanie żywicy wzrosło do ilości około 8 mil. kg, osiągając zatem wysokość 160% produkcji przedwojennej.

W roku przyszłym przewidziany jest dalszy wzrost produkcji kalafonii i terpentyny, przy czym należy zaznaczyć, że duży sukces w zakresie pozyskiwania żywicy oraz dalszego jej przerobu został osiągnięty przede wszystkim dzięki szczególnie intensywnemu rozwojowi akcji współzawodnictwa pracy.

W ten sposób na przestrzeni kilku zaledwie lat zdołano nie tylko zaspokoić potrzeby rynku krajowego na kalafonię i terpentynę, ale ponadto wyprodukowano nadwyżkę terpentyny w ilości 700 tys. kg, która została przeznaczona na eksport do Czechosłowacji, Węgier, Jugosławii i Szwajcarii.

Drzewem, które daje cenną żywicę jest nasza sosna pospolita. Ponieważ z jednego drzewa uzyskuje się około 2,5 kg żywicy w ciągu sezonu żywicowania, który trwa przez cały okres wegetacji, dla pozyskania wspomnianych 8 mil. kg musiano dokonać żywicowania ponad 3 mil. drzew przeznaczonych do wyrebu w najbliższych latach, na łącznej powierzchni manipulacyjnej około 14 tys. ha.

Pozyskana żywica przerabiana jest przez Ministerstwo Leśnictwa w dwu podleśnych mu destylarniach w Zagórzu oraz Garbacie. Miesięczna zdolność przetwórcza obydwu zakładów wynosi 650 ton. Należy jednak zaznaczyć, że do wiosny zmontowana zostanie w Garbacie nowa aparatura, całkowicie wyprodukowana w kraju, która zwiększy wydajność fabryk do 1.560 ton w ciągu miesiąca.

W procesie destylacji, polegającym na oddzieleniu terpentyny od kalafonii w kotłach destylacyjnych, uzyskuje się około 66% kalafonii i około 16% terpentyny, resztę zaś stanowią zanieczyszczenia. Tak więc przerób pozyskanej w wymienionym sezonie żywicy da ponad 5.200 tys. kg kalafonii oraz około 1.280 tys. kg terpentyny.

Mamy obecnie w Polsce ponadto 5 fabryk, które pozyskują żywicę w drodze ekstrakcji z karpiny sosnowej, destylując ją na kalafonię i terpentynę. Otrzymujemy w ten sposób rocznie dodatkowo około 3 mil. kg kalafonii ekstrakcyjnej oraz około 1 mil. kg terpentyny ekstrakcyjnej, które jakością niewiele ustępują wymienionym poprzednio.

Nowa metoda rozdziału surowców i kredytów

Samorząd gospodarczy rzemiosła opracował nową metodę rozdziału surowców między poszczególne warsztaty rzemieślnicze. Zamiast dotychczasowych list dających przywileje większym i bogatszym zakładom — wprowadzono system punktacji warsztatów. Pierwszeństwo przy zakupie surowców otrzymują zakłady najmniejsze.

Przy punktowaniu przyjęto zasadę, iż o przynależności do jednej z grup decyduje liczba zatrudnionych robotników. Warsztat w którym pracuje jeden robotnik najemny — otrzymuje punkt, warsztat, w którym pracuje dwu robotników najemnych — otrzymuje dwa punkty itd.

Za robotnika najemnego uważa się pracownika z zatrudnionego w warsztacie przez 48 godzin tygodniowo. Członków rodziny, pomagających w prowadzeniu warsztatu, nie uważa się za robotnika.

Przy zaopatrywaniu w surowce ze źródeł państwowych mają pierwszeństwo zakłady najmniejsze. W praktyce przydziały surowców będą wchodziły w następujący sposób: na podstawie zapotrzebowania złożonego przez zarządy cechów zostanie ułożony specjalny rozdzelnik. W pierwszej kolejności będzie pokryte zapotrzebowanie warsztatów jednopunktowych i dwupunktowych. Jeśli przydziały nie zostaną wyczerpane przez te dwie kategorie warsztatów — surowce otrzymają warsztaty trzypunktowe. W wypadku gdy pozostaną jeszcze rezerwy surowców — będą zaopatrzone warsztaty 4 i więcej punktowe.

Oprowadzanie się również nowy system przydziału kredytów bankowych na cele inwestycyjne. W praktyce z kredytów bankowych korzystały dotychczas prawie wyłącznie warsztaty większe. Obecnie przewiduje się uprzywilejowanie warsztatów małych i średnich.

Centralna Rolnicza zreorganizuje także system „transakcji wiązanych” przyznając pierwszeństwo małym i średnim warsztatom przy zawieraniu umów na wykonanie wyrobów z przewidzianego surowca po zaory ustalonych cenach za robociznę. Do tej pory brały udział w transakcjach wiązanych warsztaty duże, nastawione czasami na produkcję tańszą, drobne zaś nie mogły przeważać większych zamówień, w większości wypadków nie były brane w rachubę. (Kurier Wielkopolski).

Wiadomości elektrotechniczne

W miesiącu październiku ukazał się pierwszy numer fachowego czasopisma dla elektryków-praktyków. Miesięcznik został wydany przez Stowarzyszenie Elektryków Polskich, Centralny Zarząd Energetyki i Centralny Zarząd Przemysłu Elektrotechnicznego.

Miesięcznik „Wiadomości Elektrotechniczne” wydany jest w kolorowej okładce i dobrym gatunkowo papierze, zamieszczonych zostało szereg ilustracji i rycin technicznych — interesujących żywo każdego elektryka-fachowca. Zawiera on szereg działów stałych jak:

1. Artykuły fachowe ze wszystkich dziedzin elektrotechniki prądów silnych.
2. Zagadnienia bezpieczeństwa pracy.

Fragment
z „Opowieści piekarza”

Wędrownika

XVI

W ciche majowe wieczory dostrzeasz niktę, z dala różnobarwne światelka — to przydrożne kapliczki i krzyże ukwiecone, w chwili tej otoczone gromadkami dziewcząt i chłopaków.

Czyż i tu nie przyklekniesz z ulgą?

A gdybyś się nawet zapędził w dalekie odludzia — zanocując w lesie, boć noc zaszkoczy niewiedomo kiedy, a gościniec w ciemnościach znikł... — przecież to maj, czerwiec, ciepło, upoinnie układasz się przy drodze pod sosenką albo krzem jałowca.

Podróż taka, to jak bajka opowiadana sobie z głębi rozradowanego serca, szczerze śmiejesz się do siebie i do całego świata. Gdybyś człowieka znał los ludzi bogatych, nie pozazdrościłbyś im. Piekarzowi na wędrownie los nie odmówił bogactwa — swobody nieocenionej.

Wędrownika rzemieślnika, to tak, jak zajmująca książka, czwiana w cichy zimowy wieczór, przy kominku.

Dla przybysza z miasta, dla każdego „uciekiera” z miasta, dręczonego brakiem ciszy i powietrza, — las, fan i puszcza są niezmiernie gościnne, — uraczą się schronem, barwą aromatu, przepychem wrażeń.

Najpiękniejsza baśń słuchana w dzieciństwie nie wrzeźbi się z taką siłą w pamięć, jak czar podróży, cuda natury, ziemi z jej wszechbogactwem, — widziane na własne oczy, które wchłoną w dusze wędrowca miłującego swobodę, piękno i pracę.

Docierasz nieraz do miejsc, zdawałoby się obcych, nieznanych, a niezmiernie ciepłych, zbliżasz się zażenowany... ale, odwł podszedł bliżej, patrzysz, a to ci takie wszczętko swoje.

Tylko z daleka wydać się obleczone tajemniczymi konfurami. Odczuwasz miłe rozczarowanie, miła rzeczwiśtość.

To, gdzie tam rozniecała oaniczka w chałupie, a ciemne kłęby dmu wznoszą się z kominów ku niebu. Słuchasz atasy donośnie królestwa gęgałacego i uładanie pieska.

A smetny atos dzwonka wieiskieo kościółka niesie echo cichym powiewem, dochodzi do twych uszu, dociera do cienistego oaju — który to obrateś sobie za książkęce leże.

A ludek, po znojnej pracy powraca do zagród, na positek, pogawędkę, na spoczynek.

Słyszysz dolatające echa pieśni wesolej.

Plekno wędrownika, przw wszelakich cudach flory i fauny, gdzie nie zapomina się o robaczku, jak i o kaskadach wód spadających awałtownie z aory, o spokojnej toni rzek, o fantastycznych krajobrazach, brzeoów urwisł, widnokregów i tulu nieprzeirzanych arcydział przyrody, — daje możność nie tylko zakosztowania dobrodziejstw na tym padole, ale i spożywania ich wedłua woli i możności.

3. Współzawodnictwo pracy.
4. Postępy w dziedzinie energetyki i przemysłu elektrotechnicznego w Polsce.
5. Wynalazczość i racjonalizacja.
6. Popularna elektrotechnika.
7. Nowiny elektrotechniczne.
8. Skrzynka pocztowa.
9. Informacje i szkolnictwo zawodowe.

Adres redakcji i administracji: Warszawa, ul. Stalina 27. Koszt prenumeraty kwartalnej wynosi złotych 180.

Uroczysta akademія poświęcona Zjednoczeniu Partii Robotniczych

W pięknie udekorowanej sali Izby Przemysłowo-Handlowej w Bydgoszczy odbyła się w piątek, dnia 17. 12. br. o godz. 14.30 uroczysta akademія poświęcona Zjednoczeniu Partii Robotniczych. Udział w akademii brali pracownicy: Izby Przemysłowo-Handlowej w Bydgoszczy, Pomorskiej Izby Rzemieślniczej, Okręgowego Związku Cechów i „Rzemieślnika Pomorskiego”.

Zagajenia dokonał dyr. Izby P. H. p. Nowakowski, witając prezesa Izby Rzemieślniczej p. Kuczmę, prezesa Izby P. H. p. Cyłkowskiego oraz pracowników Izby Rzem. i Izby P. H. Przemówienie wstępne wygłosił dyr. Izby Rzemieślniczej p. Werno.

Z kolei nastąpiły występy artystyczne pracowników obu instytucji. Jako pierwszy p. Jankowski (I. P. H.) odegrał na fortepianie koncert E-dur — R. Adinelli'ego, „Śmierć Waryńskiego” — Broniewskiego recytował p. Suchankowa (I. Rz.).

Następnie red. Łabętowicz, wygłosił referat „O Zjednoczeniu Partii Robotniczych”. Re-

ferent przedstawił jasno i przejrzysto korzyści wynikłe ze zjednoczenia obu partii robotniczych, dla narodu i Państwa Polskiego. Zjednoczona Partia Robotnicza dążyć będzie do przyspieszonej socjalizacji naszego kraju.

W dalszym ciągu p. Dramowicz odśpiewał „Pieśń partyzancką” (I. Rz.), p. Szczutowski (I. Rz.) zacytował utwór Bronieckiego „Twarde ręce”, zaś mazurek Chopina odegrał p. Jankowski (I. P. H.). Pieśnią wojenną — Moniuszki, odśpiewaną przez p. Dramowicza i recytacją pt.: „Testament poległych” wygłoszoną przez p. Szczutowskiego zakończono część artystyczną akademii.

Dyr. Werno dziękuje za udział uczestnikom, gospodarzom za użyczenie i udekorowanie sali, zaś wykonawcom części artystycznej za uświetnienie akademii. Podkreślił on, iż występy były wykonane we własnym zakresie, przez pracowników obu instytucji.

Odśpiewaniem „Międzynarodówki” zakończono wspólną akademię.

Ze zjazdu delegatów Związku Cechów Fryzjerskich na Pomorzu

W dniu 14. 11. br. odbył się w Inowrocławiu zjazd delegatów Związku Cechów Fryzjerskich na Pomorzu.

Otwarcia zjazdu dokonał st. cechu p. Konarzewski, witając przybyłych delegatów w imieniu kolegów z Inowrocławia. Zebranie zagaik wiceprezes Związku p. Knieć. Na zjeździe reprezentowane były miejscowości: Bydgoszcz, Toruń, Inowrocław, Włocławek, Brodnica, Świecie i Chełmno.

Z okazji 25-lecia pracy w zawodzie fryzjerskim wręczył prezes Okr. Związku Cechów w Toruniu p. Owczarzak dyplomy uznania st. cechu p. Konarzewskiemu i p. Drauszkowskiemu z Inowrocławia.

Wicedyrektor Izby Rzemieślniczej p. Cieszyński wygłosił referat na temat „Nowa struktura w rzemiośle”. Referent przedstawił zebrany organizację i ważność rzemiosła w Planie Gospodarczym naszego Państwa.

Kol. Knieć referował położenie gospodarcze w chwili obecnej w zawodzie fryzjerskim, zaznaczając zarazem bliżej wkład tegoż rzemiosła pomimo dużych zniszczeń narzędzi

i aparatów przez działania wojenne dla odbudowy kraju. Omawiał on dalej ceny za aparaty i prądu elektrycznego oraz o czynszu za lokale warsztatowe i mieszkalne i niektóre sprawy fiskalne.

Na wniosek komisji rewizyjnej udzielono ustępującemu zarządowi absolutorium. Nowe władze związkowe wybrano przez aklamację w nast. składzie: prezes Paweł Knieć, wiceprezes — Piotrowiak, Bydgoszcz, sekretarz — Słupski, Toruń, skarbnik — Graczyk, Toruń; członkowie zarządu: Fejglerski — Bydgoszcz, Konarzewski — Inowrocław, Kocielewicz — Włocławek, Kiciński — Brodnica, Krajewski — Grudziądz.

Przez wybór ścisłego zarządu z członków z Torunia, przeniesiona została siedziba Zw. Cechów Fryzjerskich na Pomorzu do Torunia.

W wolnych głosach poruszono kwestię wydawania pisma fachowego dla fryzjerów oraz szeregiem innych spraw zawodowych.

Uchwałą odbycia zjazdu w przyszłym roku w Nakle oraz odśpiewaniem „Roty” zamknął zebranie prezes p. Knieć.

KOMUNIKAT

Izba Rzemieślnicza w Bydgoszczy wzywa niniejszym wszystkich rzemieślników posiadających pojazdy mechaniczne, tj. samochody ciężarowe, osobowe, motocykle, ciągniki, przyczepy i inne, którzy dotychczas nie zgłosili tychże w Okręgowych Związkach Cechów włą. Wydziale Planowania tuł. Izby, aby niezwłocznie podali włą. nadesłali do Wydziału Planowania Izby Rzemieślniczej następujące dane:

1. nazwisko i imię posiadacza,
2. adres,
3. rodzaj przedsiębiorstwa (zawód),
4. rodzaj pojazdu,
5. marka,
6. rodzaj paliwa (benzyna, olej gazowy, gaz drzewny),
7. średni przebieg w miesiącu listopadzie w kilometrach,
8. stopień zużycia (do 20 proc., do 50 proc., do 70 proc.),
9. wraki.

Izba Rzemieślnicza w Bydgoszczy.

Ofiara na cele społeczne Cechu Krawców w Bydgoszczy

Cech Krawców w Bydgoszczy złożył kwotę 65.816 złotych na następujące cele:

Na Odbudowę Warszawy 36.403 zł, na sieroty po zamordowanych więźniach politycznych 5.000 zł, na biedną młodzież krawiecką Szkół Zaw. 10.200 zł, na Tow. Przyjaźni Młodz. Szkół Wyższych 14.213 złotych.

Nominacja wiceprezesa Pomorskiej Izby Rzemieślniczej

Ministerstwo Przemysłu i Handlu, Departament Przemysłu Miejskowego mianował z dniem 14 grudnia 1948 r. na stanowisko wiceprezesa Pomorskiej Izby Rzemieślniczej p. Henryka Łukaszewskiego.

P. Henryk Łukaszewski jest mistrzem szwescocholewkarskim i obecnym komisarycznym prezesem Okręgowego Związku Cechów w Bydgoszczy.

Nowemu wiceprezesowi Pomorskiej Izby Rzemieślniczej wyraża Redakcja życzenia owocnej pracy dla dobra rzemiosła pomorskiego.

KURSY KROJU

pod nadzorem Zakładu Doskonalenia Rzemiosła w Toruniu odbędą się

1) w krawiectwie męskim

z pokazem wykonania przymiarki

w Bydgoszczy: od 17 stycznia do 29 stycznia 1949 r.

Zgłoszenia przyjmuje: W. Kuczma, Bydgoszcz, Al. 1 Maja 21

w Włocławku: od 31 stycznia do 12 lutego 1949 r.

Zgłoszenia przyjmuje: Okręgowy Związek Cechów w Włocławku ul. Kościuszki nr 6.

w Toruniu: od 14 lutego do 26 lutego 1949 r.

Zgłoszenia przyjmuje: Cech Krawców w Toruniu

ul. Św. Katarzyny 9/11

2) w krawiectwie damskim

z modelowaniem

w Włocławku: od 3 lutego do 26 lutego 1949 r.

w czwartki, piątki i soboty.

Zgłoszenia przyjmuje: Okręgowy Związek Cechów w Włocławku

ul. Kościuszki nr 6

Pracownicy F-my Skarbonkiewicz składają na cele społeczne 24.400 zł.

W związku z Kongresem połączenia dwóch partii robotniczych PPR i PPS oraz w czwartą rocznicę założenia placówki bydgoskiej F-my Skarbonkiewicz, pracownicy Zakładów Reperacyjnych Maszyn Biurowych w Bydgoszczy J. Skarbonkiewicz, ul. Pomorska 53 ofiarowali 24.400,— złotych jako równowartość 42 roboczo-dniówek na cele pomocy instytucjom charytatywnym i społecznym w uwzględnieniu specjalnych funduszy pomocy:

1. Wdowom i sierotom po więźniach obozów koncentracyjnych,
  2. Towarzystwu Przyjaciół Żołnierza (fundusz gwiazdkowy),
  3. Na pomoc zimową.
- Podajemy listę ofiarodawców:
1. Jankowski Kazimierz, mistrz	7.000 zł
2. Ruciński Augustyn, mistrz	4.000 zł
3. Dosio Germano, mech.-specjalista	4.000 zł
4. Kościłki Jan, szofer	2.500 zł
5. Głuszczenko Bruno, magazynier	2.500 zł
6. Hoffmann Łucja, kier. biura	3.000 zł
7. Walkowska Pelagia, biuralistka	1.400 zł
razem	24.400 zł

Firma doceniając wzniosły przykład swoich pracowników przeznaczyła dar w postaci elektrycznej maszyny do pisania wartości 60.000 zł na poparcie funduszu budowy Wspólnego Domu Zjednoczenia Partii Robotniczych. Maszynę wyżej wspomnianą zdeponowano w W. K. PPR w Bydgoszczy.

Przy okazji komunikujemy, że zespół pracowników łącznie z filią w Elblągu wykonał od dnia 1 stycznia 1948 r. po dzień 12 grudnia br. 750 generalnych remontów maszyn biurowych, liczących, piszących, księgujących i automatów. Wybudowano w tym czasie od podstaw z wraków 45 maszyn, oszczędzając tym samym cenne dewizy dla odbudowy kraju.

Całkowita produkcja procentowo przy wykorzystaniu wszystkich możliwości technicznych przedstawia się następująco:

Roboty odpłatne i dostawy z własnej produkcji w 55 proc. dla instytucji państwowych, 38 proc. dla instytucji spółdzielczych oraz 7 proc. innych (prywatnych).

Firma Skarbonkiewicz została założona w dniu 6. II. 1945 r. w Skierniewicach, gdzie istniała do maja 1945 r. W dniu 15 listopa-

da 1945 roku została przeniesiona do Bydgoszczy, przy ul. Pomorskiej 53, egzystując do roku 1946, jako jednoosobowa. Następnie datuje się jej stały rozwój, do końca 1947 roku pracowało 9 osób. Od 1 grudnia 1946 r. założono filię w Kwidzynie, która była czynną do marca 1947 r. Z uwagi na brak specjalistów i życzenie poszczególnych instytucji o charakterze państwowym przeniesiono filię do Elbląga. Placówka powyższa jest czynną po dzień dzisiejszy, jako jedyna pla-

cówka w okręgu Warmii i Mazur. Z uwagi na nasilenie pracy od końca roku 1947 do czerwca 1948 r. pracowało razem w firmie 17 osób z właścicielem i członkami rodziny. Obecnie pracuje 12 osób razem z filią w Elblągu.

Od stycznia 1948 r. włączone zostało tej firmie wyłączne prawo sprzedaży maszyn i urządzeń „Adrema” na woj. Pomorskie i Pomorsko-Zachodnie, oraz wyfasczanie adresów w blasze, sprzedaży urządzeń wraz z organizacją pracy.

Firmie Skarbonkiewicz życzymy ze swej strony dalszego rozwoju i pomyślności w wytyczonej przez siebie drodze.

Młynarze pomorscy organizują się w cechy

W numerze 50 (131) „Rzemieślnika Przemysłu i Handlu” Izba Rzemieślnicza w Bydgoszczy zleciła Okręgowym Związkom Cechów w Bydgoszczy, Toruniu, Grudziądzu i Włocławku przeprowadzenie w dniach 29 listopada, 7 i 9 grudnia rejestracji młynarzy z terenu województwa pomorskiego.

Młynarstwo bowiem, na podstawie rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu zaliczone zostało z dniem 21 lutego 1948 r. do rzemiosła. Rozporządzenie to obejmuje wiatraki i młyny posiadające nie więcej niż 2 złożenia.

W sieci organizacyjnej cechów przewidziano utworzenie ogółem 4 cechów młynarskich w Bydgoszczy, Toruniu, Grudziądzu i Włocławku, obejmujących swym zasięgiem teren całego województwa.

Jednocześnie w dniach przeprowadzania akcji rejestracyjnej w miejscowościach wyżej podanych odbyły się zebrania informacyjne, poprzedzone wytypowaniem kandydatów na członków Komisarycznych zarządów cechów młynarzy.

Prelegenci w osobach dyr. Izby Werno i inspektora Wydziału Nadzoru p. Dramowicza zwrócili uwagę na konieczność zrzeszenia się młynarzy w cechy, podobnie jak uczyniły to już inne zawody rzemieślnicze.

Po zobrazowaniu struktury organizacyjnej rzemiosła w ogólności, zapoznano zebranych z wysokością miesięcznych składek członkowskich, które wynoszą 500,— zł od jednego złozenia, jak i określono kto może być członkiem cechu. Zaznajomiono nadto zebranych z trybem powoływania Komisarycznych

Zarządów Cechów, jak i obowiązkami ciężącymi na zarządach i członkach cechów.

Młynarstwo, zdaniem dyrektora Izby, ze względu na wszechstronność tego zawodu, wymaga szczególnie troskliwego wyszkolenia. Stąd wykazanie się dowodami uzdolnienia zawodowego przez składanie egzaminów czeladniczych i mistrzowskich jest szczególnie ważne, a przy tym i konieczne dla fachu młynarskiego.

W wyniku prelekcji odbyły się dyskusje, w których prelegenci udzielali zainteresowanym wyjaśnień i wskazówek, a odnośnie aktualnych spraw związanych z zawodem młynarskim, fachową poradą służył obecny na zebraniu p. Jeżak — kierownik Zrzeszenia młynarskiego przy Izbie Przemysłowo-Handlowej w Bydgoszczy.

Zarówno przeprowadzona rejestracja jak i konferencje stanowią poważny wkład w dziedzinie unormowania stosunków w organizującym się rzemiosle młynarskim.

de-Wu.

Rzemieślnikom: Mistrzom, Czeladnikom i Uczniom, Instruktorom i Nauczycielom na kursach, z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku przesyła serdeczne życzenia
ZAKŁAD DOSKONAŁENIA RZEMIOSŁA

Kącik piekarski

Ciekawostki kartoflane

VI.

Jak się państwu podoba moje ziemniaczane ubranie!

Stare przysłowie mówi, — nawet w Paryżu nie zrobią z owsa ryżu.

Zaczynamy jednak wątpić w jego przekonującą siłę, słysząc o coraz to fantastyczniejszych wyczynach samowystarczalności gospodarce.

Rewelacja przemysłowa, od pewnego czasu są materiały z ziemniaczanej naci. W kraju przemysłowym nic nie idzie na marne i akcja zużytkowania odpadków stała się naczyniem życia społecznego.

Ale żeby aż tak?

Słyszeliśmy o spożywaniu naci ziemniaczanej na paszę, na opał, ale na materiały tekstylne?

Otóż tak. Eksperymenty, przeprowadzone z nacią ziemniaczaną, jak z surowcem dostarczającym wytrzymałych włókien, dały doskonałe wyniki.

Zakłady przeznaczone na produkcję, zbierają na ten cel kilkaset tysięcy cełnarów

naci, aby dysponować dostatecznym surowcem do „przyszłych zbiorów”.

Miejsce zgromadzenia zapasów wyznacza się w odpowiednich ośrodkach, gdzie są dostosowane i przygotowane płóczkarnie.

Nac ziemniaczana musi być dostarczona po doskonałym wyplukaniu i wysuszeniu do 20 proc. zawartości wody. Dopiero w tej postaci, jest suszona w specjalnych suszarniach.

Specjaliści obiecują sobie, iż nowa metoda przyniesie doskonałe wyniki w dziedzinie produkcji tkanin.

Na tym kończę spełnienie swej obietnicy. A dla ludzi osobliwie interesujących się ziemniakami, na życzenie mogę służyć nast. radami:

1. jak ziemniaki nadmarznąte i plamiste uczynić jadalnymi. Gdy są słodkie,
2. jak bronić od zarazy ziemniaczanej,
3. jak zabezpieczyć przed gniciem — w piwnicy,

4. jak suszyć ziemniaki,
5. jak otrzymać mąkę kartoflaną,
6. o znaczeniu krochmalu ziemniaczanego?

Tych parę słów poświęcam w hołdzie wielkiemu naszemu dobrodziejowi — ziemniakowi.

Szlachetnego przeciwnika piekarzy i młynarzy (ponieważ w dzisiejszych czasach tak jak auto — konia, kartofel wypiera chleb), należy choćby przez wspomnienie — uczcić.

Przypomnieć o nim, o jego istnieniu i pochodzeniu należy tak, jak o najdostojniejszym jubilate, bowiem na taką godność i wdzięczność niewątpliwie sobie zasłużył.

Humorek kartoflany.

Przyjemność biedaka.

Kartofle, to nie tylko pożywienie, to i wielka przyjemność dla biedaka.

— Jak to?

— Bo to jedyne co i biedny człowiek może ze skóry obedrzeć.

Aleksander Wojciechowski.

„MAGNETO“

Rok zał. 1926

FR. GRACZKOWSKI

Rok zał. 1926

BYDGOSZCZ, Król. Jadwigi 27 (róg Dworcowej) Telefon 34-17

Specjalne warsztaty elektrotechniczne

- I. Oddział elektrotechnika samochodowa
- II. Naprawa uzwojeń silników i aparatów elektrycznych
- III. Naprawa pomp wtryskowo-ropowych
- IV. Naprawa i ładowanie akumulatorów

Firma odznaczona

srebrnym medalem na Wystawie Przemysłu, Rzemiosła i Handlu w Bydgoszczy.

26 palaczy centralnego ogrzewania przeszkolił na kursie Zakład Doskonalenia Przemysłu w Toruniu

Zakład Doskonalenia Rzemiosła zorganizował w Toruniu w czasie od 16 października do 30 października 1948 r. kurs obsługi centralnego ogrzewania dla palaczy. Uczestnikami kursu byli palacze skierowani przez Narodowy Bank Polski z terenu całej Polski, Zarząd Miejski w Toruniu, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Toruńską Spółdzielnię Spożywców, Zakłady Graficzne w Toruniu i Szkołę Powszechną w Turznie. Koszta nauki i wyżywienia dla uczestników kursu skierowanych przez Narodowy Bank Polski zostały pokryte dzięki staraniom dyr. Banku ob. Szeligi przez N. B. P. — pozostałe instytucje pokryły koszty za swych uczestników.

Wykłady na kursie powierzył Zakład Doskonalenia Rzemiosła pierwszorzędnym siłom fachowym. Część wykładów została przeprowadzona przy warsztatach pracy tzn. w kotłowniach i przy instalacji centralnego ogrzewania.

Zakończenie kursu odbyło się w dniu 30 października br. z udziałem dyr. ob. Szeligi, prezesa Zakładu Doskonalenia Rzemiosła ob. Szulca Artura, kierownika kursu ob.

Mizgalskiego Stefana, nacz. ob. Rasiewicza, wykładowców ob. Szymańskiego Władysława i prof. ob. Echausta.

Kurs ukończyło 26 absolwentów z wynikami bardzo dobrymi i dobrymi.

Sad Okręgowy w Toruniu

Do rejestru spółdzielni nr 43 przy firmie Pomorski Syndykat Skór Spółdzielnia w Toruniu, 25 października 1948 wpisano:

Pomorski Syndykat Skór, Pomocnicza Spółdzielnia Członków Cechów Rzeźniczo-Wedlarskich z odpowiedzialnością udziałami w Toruniu.

Przedmiotem spółdzielni jest organizowanie i prowadzenie wspólnych składów surowców, półfabrykatów i fabrykatów; organizowanie zbytu artykułów wytwarzanych przez członków, prowadzenie sklepów i magazynów sprzedaży; organizowanie wspólnych pomocniczych zakładów, wspólne użytkowanie maszyn itp.; organizowanie wspólnego przyjmowania zamówień, branie udziału w przetargach i dostawach; udzielanie swym członkom kredytu towarowego na wykonywanie przyjętych przez spółdzielnię zamówień; udzielanie poreki wobec osób trzecich za zobowiązania członków pod warunkiem stworzenia funduszu gwarancyjnego.

Udział wynosi 5.000 złotych, płatny w połowie przy przystąpieniu do spółdzielni, a reszta w 5-ciu równych ratach miesięcznych.

Ustawę wymagane ogłoszenia należy zamieszczać w organie Centralnego Związku Spółdzielczego i Rzemieślniku Pomorskim — Bydgoszcz.

Zarząd składa się z 3 osób powołanych przez radę nadzorczą. Zarządowi nie wolno: przyjmować wkładów oszczędnościowych; brać od kogośkolwiek gwarancji w postaci weksli, zyr lub innych gwarancji; bez zezwolenia rady nadzorczej nabywać i zbywać nieruchomości i zaciągając zobowiązania.

Rozwiązanie, likwidacja i postępowanie upadłościowe następuje i przeprowadza się według przepisów ustawy o spółdzielniach i ustaw ogólnych.

Uchwałą walnego zgromadzenia z 25 kwietnia 1948 r. przyjęto nowy statut, zmieniając równocześnie brzmienie firmy.

SPROSTOWANIA

W numerze 50 (131) „Rzemieślnika Pomorskiego” z dnia 15 grudnia br. zakradł się błąd w tytule artykułu wstępnego prezesa Pomorskiej Izby Rzemieślniczej p. Wiktora Kuczmy. „Zjednoczenie ruchu rzemieślniczego — a rzemiosło”. Winno być: „Zjednoczenie ruchu robotniczego — a rzemiosło”.

Powyższy błąd prosujemy zaś autora powyższego artykułu jak najuprzejmiej przeproszamy za takie fatalne przeoczenie.

* * *

Artykuł zamieszczony na str. 2 i 3 w numerze 50 (131) „Rzemieślnika” zawierał mylny tytuł „Bilanse bankowe” zamiast „Reforma banków”. W artykule pod tytułem „Podatek obrotowy” w rozdziale 5 pkt. 5 została pominięta stawka podatku z tytułu świadczeń usług, która wynosi 4%.

Pracownia Kuśnierska L. JAGODZIŃSKA

składa najserdeczniejsze życzenia z okazji

**ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA
i NOWEGO ROKU**

Szanownej Klienteli

Bydgoszcz, ul. Dworkowa 44, tel. 13-98

Wszystkim Szanownym Klientom
i Kolegom życzę

**Wesołych Świąt
i Dosiego Roku**

Pracownia Cholewkarska
L. PEKOWSKI

Bydgoszcz, Chrobrego 23
(wejście Pl. Piastowski)

Wszystkim Szanownym Klientom
i Znajomym życzę

WESOŁYCH ŚWIĄT

ZAKŁAD KRAWIECKI

A. JANKOWSKI

BYDGOSZCZ

Śniadeckich 2 (dawniej Dworkowa 15)

Szanownej Klienteli i Znajomym
składam serdeczne życzenia

*Wesołych Świąt
i Dosiego Roku*

K. NOWAK

Radio-Foto

i artykuły elektrotechniczne

Bydgoszcz, Długa 1, telefon 12-01

Szanownej Klienteli i Znajomym

życzy

Wesołych Świąt i Dosiego Roku

MARCIN MATUSZAK

ZAKŁAD SZKLARSKI i OPRAWA OBRAZÓW

oraz prac budowlanych i artystycznych

Bydgoszcz, Plac Poznański 11

Szanownej Klienteli i Znajomym

życzy

Wesołych Świąt i Dosiego Roku

JAN KŁOSKA

ZAKŁAD STOLARSKI

Bydgoszcz, ul. Dworcowa nr 35

*Wesołych Świąt
i Dosiego Roku*

życzy

Robotnicza Spółdz. Pracy

„TRYB”

z odp. udz.

Zakład ślusarsko-mechaniczny

Bydgoszcz, ulica 3 Września 7

Telefon 32-65

Szanownym Klientom
Kolegom i Znajomym

**ZDROWYCH ŚWIĄT
i SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU**

życzy

Apolinary Bociek

pracownia cholewek

BYDGOSZCZ, ul. Wąska 5

Wszystkim Szanownym
Klientom i Znajomym

życzy

*Wesołych Świąt
i Dosiego Roku*

Władysław Delbowski

Auto-Przewóz

Bydgoszcz, Jagiellońska 29, tel. 32-30

Szanownej Klienteli i Znajomym

życzy

WESOŁYCH ŚWIĄT

i SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU

R. Aleksandrowicz

mistrz malarzki

Bydgoszcz, Gnieźnieńska 25

Szanownej Klienteli, Znajomym oraz Kolegom

*Wesołych Świąt
i Dosiego Roku*

życzy

PAWEŁ NAHAJOWSKI

mistrz obuwniczy

Bydgoszcz, ul. Śniadeckich 48/4

Firma odznaczona złotym medalem na Wyst.
Przemysłu, Rzemiosła i Handlu w Bydgoszczy

*Wesołych Świąt i Dosiego Roku
wszystkim swoim Klientom i Znajomym życzy*

Pierwszorzędna Pracownia Obuwia

DAMSKIEGO i MĘSKIEGO - wszelkiego rodzaju

JÓZEF TYBUREK

BYDGOSZCZ, Armii Czerwonej 28

Znak firmowy

ZAKŁAD ARTYST.-FOTOGRAFICZNY

BYDGOSZCZ, UL. DWORCOWA 10 — TEL. 17-72

WYKONUJE:

fotografie wszelkiego rodzaju z okazji ślubów,
przyjęć i uroczystości rodzinnych

SPECJALNOŚĆ:

portrety - reprodukcje, powiększenia, zdjęcia
techniczne, barwne przezrocza do kin oraz
skaie do rad oodbiorników

Amerykański retusz do katalogów i prospektów

Jadalnie

sypialnie

i kuchnie

po cenach przystępnych poleca

ZAKŁAD STOLARSKI

Zygmunt Popławski

BYDGOSZCZ, Grudziądzka 27

INFORMATOR BRANŻOWY

Zakład reparacji maszyn biurowych

J. SKARBONKIEWICZ
Bydgoszcz, Pomorska 53, tel. 30-15.

Zakład elektro-mechaniczny

„Magneto“, Fr. Graczkowski,
Bydgoszcz, Król, Jadwigi 27, tel. 34-17

Zakład fotograficzny

„BOBO“, J. JAŁOSZYŃSKI
Bydgoszcz, Dworcowa 10, tel. 17-72

Wytwórnia mebli wyścielanych

FR. ZAMROWSKI
Bydgoszcz, Kujawska 82.

Zakład elektro-mechaniczny

KL. GREGORKIEWICZ
Bydgoszcz, Dworcowa 20, tel. 29-07

Wyłączne przedst. maszyn „Adrema“
na woj. pomorskie i pom.-zachodnie

J. SKARBONKIEWICZ
Bydgoszcz, Pomorska 53, tel. 30-15.

Pracownia Cholewek

ZBIGNIEW RADOLIŃSKI
Bydgoszcz, Śniadeckich 32.

Elektrody do spawania
lukiem elektrycznym
Uchwyty do elektrod
Proszki do spawania
Węgiel drzewny bukowy

poleca

SPAWOTECHNIKA

Bydgoszcz, Podolska 31, tel. 12-57

1 a węgiel bukowy
1 a kit szklarski

poleca

Marian Rzekiecki

BYDGOSZCZ
ul. Emilii Piłater 17

Tokarstwo w drzewie

F-a IGNACY FRITZ
Bydgoszcz, Plac Poznański 6.

Reper. maszyn do szycia i pisanja

ST. SAJDAK
Bydgoszcz, Jana Kazimierza 4.

Naprawa wszelkich instrumentów muzycznych

JULIAN KIELBICH Spadk.
Bydgoszcz, Al. 1 Maja 44, tel. 37-81

Warsztat szewski i ortopedyczny

FR. GRABOWSKI
Bydgoszcz, Pomorska 17.

Kupno — sprzedaż — zamiana maszyn liczących — piszących i księgujących

J. SKARBONKIEWICZ
Bydgoszcz, Pomorska 53, tel. 30-15.

Warsztat elektro-mechaniczny oraz elektryki samochodowej

„DYNAMO“,
WŁAŚC. FL. PUZIAK I E. ZIELIŃSKI
Bydgoszcz, 1 Maja 108, tel. 11-73.

Naprawa maszyn biurowych

J. SKARBONKIEWICZ
Bydgoszcz, Pomorska 53, tel. 30-15.

Zagubione dokumenty

Unieważniam zagubione świadectwo egzaminu czeladniczego w rzemiośle fryzjerskim, złożonego w dniu 25. 4. 1934 r. w Toruniu, na nazwisko Kuflewski Alfons, urodzony dnia 21. 10. 1915 r. w Toruniu.

Unieważniam zagubione świadectwo egzaminu czeladniczego w rzemiośle kowalskim, złożonego w dniu 3. 8. 1946 r. w Tucholi na nazwisko Kłowski Jan, urodzony dnia 21. 11. 1907 r. w Żelgoszycy, pow. Starogard.

Unieważniam zagubione świadectwo egzaminu czeladniczego w rzemiośle zduńskim, złożonego w dniu 16. 3. 1931 r. w Grudziądzu, na nazwisko Czajkowski Władysław, urodzony 17. 3. 1912 r. w Wąbrzeźnie.

Unieważniam zagubione świadectwo egzaminu czeladniczego w rzemiośle kowalskim, złożonego w dniu 25. 7. 1931 r. w Skarszewach, na nazwisko Guziński Franciszek, urodzony 15. 7. 1912 r. w Słownicy, pow. Kościerzyna.

BIBLIOTEKA
UNIWEERSYTECKA
GDAŃSK

111 18231

Unieważniam zagubione świadectwo egzaminu czeladniczego w rzemiośle kowalskim, złożonego w dniu 1. 3. 1939 r. w Lubawie, na nazwisko Soboczyński Klemens, urodzony 26. 4. 1916 r. w Linowcu, pow. Lubawa.

Unieważniam zagubione świadectwo egzaminu czeladniczego w rzemiośle stolarskim, złożonego w dniu 12. 7. 1925 r. w Lubawie, na nazwisko Zdrojewski Leon, urodzony dnia 26. 4. 1906 r. w Murawkach, pow. Działdowo.

Unieważniam zagubione świadectwo egzaminu czeladniczego w rzemiośle kowalskim, złożonego w dniu 7. 10. 1912 r. w Grudziądzu, na nazwisko Kitowski Leon, urodzony dn. 2. 9. 1891 r. w Rajkowej, pow. Tczew.

Unieważniam zagubione świadectwo egzaminu czeladniczego w rzemiośle kowalskim, złożonego w dniu 30. 4. 1938 r. w Starogardzie, na nazwisko Kozłowski Kazimierz, urodzony 31. 7. 1917 r. w Wysokiej, pow. Starogard.

Unieważniam zagubione świadectwo egzaminu czeladniczego w rzemiośle rzeźnickim, złożonego w dniu 11. 7. 1938 r. w Nowcu, na nazwisko Sójkowski Paweł, urodzony 8. 10. 1918 r. w Płochocinku, pow. Świecie.

Unieważniam zagubione świadectwo egzaminu czeladniczego w zawodzie kowalskim, złożonego w kwietniu 1926 r. w Grudziądzu, na nazwisko Florkowski Aleksander, urodzony dnia 30. 3. 1930 r. w Pokrzywinie, pow. Grudziądz.

SZTANDARY

CECHOWE I ORGANIZACYJNE

wykonuje fachowo firma

Ornament

Roboty ręczne i maszynowe
Rzemiosła artystyczne
Bieliźniarstwo

BYDGOSZCZ, Aleje 1 Maja 11. Tel. 23-21

KOMUNIKATY

Cech Krawców w Bydgoszczy urządza w dniu 3 stycznia 1949 r. o godz. 19 w sali Re-sursy Kupieckiej informacyjne zebranie.

Obecność wszystkich członków konieczna.

Biuro Cechowe Malarzy i Lakierników na powiaty bydgoski, szubiński, wyrzyski, chojnicki, tucholski, sepoliński, znajduje się w Bydgoszczy, ul. Dworcowa 15, (skład tapet).

Cech Wytwórców Galanterii i Instrumentów Muzycznych jak i Cech Tapicerów w Bydgoszczy zawiadamia swych członków, iż wspólne biuro obu tych cechów mieści się w Bydgoszczy przy ul. Naruszewicza 1 m. 2.

Zezwala się na przedruk artykułów z podaniem źródła.

„Rzemieślnik Pomorski — redaguje kolegium. Wydawca: Związek Cechów w Bydgoszczy, Generalissimusa Stalina 10 (dawn. Jagiellońska) Redakcja i Admin.: Bydgoszcz, Generalissimusa Stalina (dawn.: Jagiellońska) 10, tel. 24-63. Administracja przyjmuje interesantów codz. od godz. 10—13. Redakcja czynna codziennie (oprócz soboty) od godz. 10—12.

Konto czekowe PKO Bydgoszcz VI-340

Abonament: miesięcznie — 50 zł, kwartalnie — 150 zł.

Ceny ogłoszeń: 15 zł za 1 mm 1-szpaltowy.

Drukarnia Spółdz. Wyd. „Zryw” z o. u., Bydgoszcz (39). — E-4816818

30 104817